

EY Romania Attractiveness Survey 2023 a evidențiat un climat optimist pentru investiții

România a înregistrat o creștere de 86% a numărului de proiecte ISD în 2022, ceea ce o situează pe locul al cincisprezecelea în rândul celor mai atractive destinații europene pentru investiții, în urcare cu șapte locuri față de anul precedent – se arată în studiul de atractivitate EY România, efectuat în prima parte a anului 2023.

Deși România nu este izolată de turbulențele economice și geopolitice globale, a dat dovadă de o reziliență mai mare decât țările vecine și a înregistrat o redresare accentuată a investițiilor straine începând cu 2020. ISD au totalizat 10 miliarde de euro în 2022, o creștere de 12,3% față de recordul de 8,9 miliarde de euro din anul precedent.

România rămâne încă în urma Poloniei și Serbiei în rândul piețelor din Europa Centrală și de Est. Cu toate acestea, investitorii au spus că sunt mai încrezători în perspectivele de evoluție și 63% dintre cei intervievați au declarat că intenționează să investească în România în 2023, față de 53% la momentul sondajului din 2022.

Această încredere sporită s-a reflectat și în faptul că aproape de două ori mai mulți lideri de business au spus că intenționează să investească peste 100 milioane de euro în 2023 (14%) în România, aproape dublu față de anul trecut (7%). Majoritatea (72%) au rămas, totuși la intenția de a investi mai puțin de 10 milioane de euro.

Dezvoltarea unor proiecte de investiții bancabile și scalabile este esențială pentru transformarea economică a României în următorii ani. Fondurile în valoare de 80 miliarde de euro disponibile prin programele UE pentru intervalul 2021-2027 ar trebui să fie catalizatorul schimbării și să acționeze ca un multiplicator prin stimularea unor investiții suplimentare din partea sectorului privat. Provocarea constă în faptul că România nu are un palmares bun în absorbția unor astfel de fonduri.

Bogdan Ion, *Country Managing Partner, EY România și Moldova și Chief Operating Officer pentru EY Europa Centrală și de Sud-Est și Regiunea Asiei Centrale*: "În ciuda provocărilor globale, România demonstrează o remarcabilă reziliență economică și un grad ridicat de atractivitate pentru investiții. Cu o creștere impresionantă a investițiilor straine directe, țara noastră se afirmă ca un pol esențial pentru investitori, oferind oportunități excelente în sectoare cheie, precum tehnologia, sustenabilitatea și energiile regenerabile. Acesta este momentul ca România să-și consolideze poziția pe harta investițională europeană".

Proiectele ISD 2022 au fost foarte concentrate în cinci orașe, care au atras 71% din totalul proiectelor. București

(35%) a ramas destinația preferata de investitori, urmat de Iași (13%), Cluj-Napoca (12%), Timișoara (7%) și Brașov (4%). Investițiile în patru dintre aceste orașe au fost, de asemenea, foarte concentrate într-un singur sector, software și servicii IT: 63% în Cluj-Napoca, 60% în Timișoara, 48% în București și 33% în Iași.

Germania s-a clasat pe primul loc în rândul țărilor care au investit în România în 2022, atât ca numar de proiecte, cât și ca numar de locuri de munca create. Pe primele trei locuri în topul numarului de investiții s-au situat și Statele Unite ale Americii (SUA) și Elveția, în timp ce Serbia și Irlanda au ocupat, la egalitate, locul al doilea ca numar de locuri de munca create. Cele cinci proiecte în care au investit Serbia (4) și Irlanda (1) au creat fiecare câte 1.000 de noi locuri de munca în sectorul software și al serviciilor IT.

O modalitate de a debloca potențialul României pentru atragerea de ISD

Deblocarea potențialului de creștere al întreprinderilor mici și mijlocii (IMM), care reprezinta motorul economiei românești, este esențiala pentru menținerea poziției competitive a României pentru investiții. Susținerea IMM-urilor a fost invocata ca fiind principala prioritate de catre respondenții din studiu (45%), urmata de sprijinirea sectorului de tehnologii avansate și a inovarii (38%), multe din aceste firme fiind în faza de start-up și scale-up în economia IMM-urilor. Având în vedere ca investitorii globali și, din ce în ce mai mult, consumatorii, acorda o atenție tot mai mare masurilor ESG adoptate de companii (34%), este esențial ca România sa promoveze pe plan intern politici și atitudini de protecție a mediului și sa se asigure ca fiecare oportunitate de investiții respecta aceste criterii .

Ce factori modeleaza atractivitatea României ca destinație pentru investiții

România ar trebui sa își valorifice punctele forte în materie de competitivitate și, în același timp, sa ia masuri rapide pentru a gasi soluții în domeniile în care investitorii considera ca are un dezavantaj. Sectorul software și al serviciilor IT a reprezentat fundația investițiilor straine directe în ultimii ani și, în acest context, este important ca România sa continue sa dezvolte competențele digitale si mediul propice necesare pentru a asigura disponibilitatea forței de munca de care au nevoie viitorii investitori straini. În același timp, România trebuie sa faca mai multe eforturi pentru a își consolida rețeaua de startup-uri tehnologice și instituții de cercetare, sa asigure o mai buna protecție a drepturilor de proprietate intelectuala și sa încurajeze guvernul și autoritățile de reglementare sa stimuleze transformarea digitala. Acordarea importanței cuvenite acestor factori este esențiala pentru a susține investițiile straine directe în sectorul de tehnologii avansate din România.

Deși razboiul din Ucraina nu a fost identificat ca un factor de impact asupra planurilor de investiții ale respondenților în studiul din 2023, aceștia au indicat apartenența României la Uniunea Europeana și NATO ca fiind cel mai important atu al sau (28%). Acest lucru demonstreaza ca preocuparile legate de securitate ramân prioritare și ca investitorii percep ca apartenența la aceste organizații are o pondere semnificativa în atractivitatea unei țari, în special în perioadele de incertitudine. România joaca un rol important în sistemul economic și de securitate al Europei, având posibilitatea de a-și îmbunatați și mai mult poziția prin maximizarea utilizarii fondurilor disponibile pentru a susține transformarea și a spori reziliența în aceste domenii.

Pentru ca România sa își mențină poziția competitiva și sa își amelioreze în continuare atractivitatea în rândul investitorilor semnificativi la nivel european, este esențial sa stimuleze dezvoltarea economica și tehnologica, sa reduca birocrăția și sa se asigure ca investitorii considera cadrul juridic al țarii ca fiind transparent și stabil. Acest lucru va contribui la crearea unui mediu favorabil pentru investitori, crescând probabilitatea ca numarul proiectelor de investiții sa creasca peste nivelul record anterior.